

**Історія зарубіжної літератури.
Антична література
Робоча програма навчальної дисципліни (силабус)**

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Статус дисципліни	нормативна
Форма навчання	заочна
Рік підготовки, семестр	1 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	2 кредити ЄКТС / 60 годин (8 аудиторних годин, 52 годин СРС)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік
Розклад занять	
Мова викладання	українська/англійська
Інформація про керівника курсу/ викладачів	доцент, к. філол. н. Глінка Наталія Вікторівна n.glinka@kpi.ua
Розміщення курсу	

Програма навчальної дисципліни

• **Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання**

Метою дисципліни «Історія зарубіжної літератури. Антична література» навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури» є формування у студентів здатності усвідомлювати принципи історичного розвитку світової літератури і закономірностей її функціонування на різних етапах, зокрема в античний період; застосовувати творчі здібності у повсякденній професійній діяльності; сприймати соціальну реальність у цілісній множинності її елементів та встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між ними; володіти основними термінами та поняттями гуманітарних наук на рівні відтворення, тлумачення й використання у професійній і повсякденній діяльності; знаходити компромісні рішення у процесі професійної та соціальної діяльності; критично мислити, розвивати духовну, інтелектуальну, емоційно-мотиваційну сфери особистості шляхом забезпечення доступу до літературної спадщини давніх часів від Гомера до літератури пізнього Риму; володіти елементами вербальної поведінки (вміння оперувати лексичними одиницями з національно-культурним компонентом семантики в умовах міжкультурної комунікації та елементами невербальної поведінки на основі сукупності даних та відомостей про специфіку країни, мова якої вивчається, її національну культуру); дотримуватися фундаментальних принципів професійної перекладацької етики.

Силабус кредитного модуля «Історія зарубіжної літератури. Антична література» розроблений на основі принципу студентоцентризму, що дозволяє передбачити необхідні навчальні завдання та активності, які потрібні студентам для досягнення очікуваних результатів навчання, та набуття необхідного досвіду.

Навчання здійснюється на основі *студентоцентрованого підходу* та стратегії взаємодії викладача та студента з метою засвоєння студентами матеріалу та розвитку у них практичних навичок.

Під час навчання застосовуються:

- сократівська бесіда;
- дискусійний метод;
- пояснювально-ілюстративний метод із залученням інформаційно-комунікаційних технологій;
- метод гіпотези та аргументації;
- практикум-диспут;
- метод мозкового штурму тощо.

Для більш *ефективної комунікації* з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, електронний кампус КПІ, месенджери Telegram, WhatsApp та Viber, система «Електронний КАМПУС» за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- здійснюється надання зворотного зв'язку студентам стосовно навчальних завдань та змісту навчальної дисципліни;
- оцінюються навчальні завдання студентів;
- ведеться облік виконання студентами плану навчальної дисципліни, графіку виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань, а також обладнання (проектор та електронні презентації для лекційних та практичних занять).

В результаті засвоєння вибіркового освітнього компоненту формується низка фахових компетентностей:

- Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства: (імплементувати досвід формування культури академічної доброчесності та запобігання проявам академічної нечесності; висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності; оволодіти основними поняттями та фундаментальними цінностями академічної доброчесності, розуміти її вплив на академічну культуру та якість освіти).
- Усвідомлювати загальнолюдські цінності і світовий досвід розвитку емоційного інтелекту (для формування власної стійкої громадянської позиції, емпатії та здатності до синхронічного та діахронічного аналізу глибинних структур художнього тексту у співставленні з реальними комунікативними ситуаціями та історичними подіями; сприймати соціальну реальність у цілісній множинності її елементів та встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між ними).
- Володіти основними термінами та поняттями гуманітарних наук на рівні відтворення, тлумачення й використання у професійній і повсякденній діяльності.
- Аналізувати мовні та літературні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати культурні, історичні, мовні та літературні явища і процеси, що їх зумовлюють; розуміти й інтерпретувати (з урахуванням тенденцій наукових розвідок екстралінгвістичний та інтертекстовий зв'язок творів класичної літератури й сучасного дискурсу (художнього та фахового)).
- Усвідомлювати особливості функціонування та стратифікації різних літературних напрямів та жанрів, основні напрямки і тенденції класичних літературознавчих та

лінгвістичних досліджень, закономірності розвитку літератури та становлення й розвиток культури у цілому.

- Критично мислити, розвивати духовну, інтелектуальну, емоційно-мотиваційну сфери особистості шляхом забезпечення доступу до літературної спадщини давніх часів від Гомера до літератури пізнього Риму; усвідомлювати фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
- Володіти елементами вербальної поведінки (вміння оперувати лексичними одиницями з національно-культурним компонентом семантики в умовах міжкультурної комунікації та елементами невербальної поведінки на основі сукупності даних та відомостей про специфіку країни, мова якої вивчається, її національну культуру.

Відповідність результатів навчання до компетентностей у стандарті вищої освіти можна переглянути у Додатку 1 «Програмні результати навчання (розширена форма)».

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент належить до циклу нормативної підготовки. Обов'язковими передумовами для вивчення дисципліни є володіння англійською мовою на рівні B1, вільне володіння українською мовою.

3. Зміст навчальної дисципліни

Форма навчання	Розподіл навчального часу				Контрольні заходи	
	Всього		та		СРС	Семестрова атестація
	кредитів	годин	лекційні	практичні		
Денна	2	60	4	4	52	Залік

Тематичний план освітнього компонента

Розділ 1. Давньогрецька література. Архаїчний період давньогрецької літератури. Класичний період давньогрецької літератури. Елліністичний та римський періоди давньогрецької літератури.

Тема 1.1. Антична література як феномен світової культури.

Тема 1.2. Давньогрецький епос. Гомер. Гомерівське питання. Міфологічна основа поем.

Тема 1.3. Давньогрецька пісенна творчість.

Тема 1.4. Давньогрецький театр: Есхіл, Софокл, Евріпід, Арістофан.

Розділ 2. Давньоримська література.

Тема 2.1. Дописемний період. Давньоримська комедія: Плавт і Теренцій.

Тема 2.2. Давньоримська література часів республіки. Творчість Катулла, Лукреція Кара.

Тема 2.3. Давньоримська література «Золотого віку». Творчість Вергілія, Горація, Овідія.

Тема 2.4. Давньоримська література пізньої імперії. Петроній, Апулей.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Пашенко В.І., Пашенко Н. І. Антична література. – К.:Либідь. – 2001. – 718 с.
2. Антична література: Довідник / О.П.Буркат, Р.С.Беляєв, Н.О.Вишневецька та ін.; За ред. С.В.Семчинського; Передм. О.Д.Пономаріва. К.: Либідь, 1993.- 320 с.
3. Підлісна Г.Н. Антична література: Навч. посібник. - К.: Вища шк., 1992.- 255 с.
4. Миронова В.М., Михайлова О.Г., Мегела І.П. та ін. Антична література. Навч. посібник для студентів ВУЗів. – К.: Веселка, 2003. – 383 с.

Додаткова література:

5. Українська Літературна Енциклопедія: В 5 т. / Редкол.: І.О.Дзерін (відп. ред.) та ін. - К.: Голов, ред. УРЕ ім. М.П.Бажана, 1988. - Т. 1. А -Г. - С. 40 - 41, 46, 54 - 55, 69 - 71, 86 - 87, 92, 291 - 292, 412, 450 - 451 та ін.; Т. 2. Д-К.-С. 105-107, 135-137, 143, 168-169, 305 та ін.
6. Кун М.А. Міфи Давньої Греції / Пер. з рос. О.М.Іванченко; Передм. Н.Ф.Мищенко. - К.: Котигорошко, 1993. - 267 с
7. Літературознавчий словник-довідник / Р.Т.Гром'як, Ю.І.Ковалів та ін. - К.: ВЦ "Академія", 1997. - С 17 - 18, 28 - 29, 50 - 52, 62 70 - 72 75 - 76, 130 - 134, 167, 204, 213 - 216, 224, 233 - 234, 246 - 248, 265 - 266, 366 - 367, 403 - 404, 406 409, 417 - 418, 463 - 464, 556 - 558, 584 574 -575, 589, 597, 624, 691 - 692, 723 - 725, 733 та ін.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

№ ПЗ	Тема	Аудиторні години (Л./Пр.)
1	Розділ 1. Давньогрецька література. Архаїчний період давньогрецької літератури. Класичний період давньогрецької літератури. Елліністичний та римський періоди давньогрецької літератури. Тема 1.1. Антична література як феномен світової культури. Тема 1.2. Давньогрецький епос. Гомер. Гомерівське питання. Міфологічна основа поем.	1/
2	Тема 1.3. Давньогрецька пісенна творчість.	1/
3	Тема 1.4. Давньогрецький театр: Есхіл, Софокл, Евріпід, Арістофан.	1/
4	Розділ 2. Давньоримська література. Тема 2.1. Дописемний період. Давньоримська комедія: Плавт і Теренцій. Тема 2.2. Давньоримська література часів республіки. Творчість Катулла, Лукреція Кара.	1/
5	Тема 2.3. Давньоримська література «Золотого віку». Творчість Вергілія, Горація, Овідія.	1/1
6	Тема 2.4. Давньоримська література пізньої імперії. Петроній, Апулей.	1/1
7	Підвищення рейтингу. Залік.	/2
Всього:		8

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента передбачає підготовку до аудиторних занять (ознайомлення з рекомендованою літературою, виконання домашніх навчальних завдань) та Домашньої контрольної роботи (ДКР). Терміни виконання завдань і форма звітності згідно з п. 7 цього силабусу.

№ ПЗ	Тема	СРС
1	Розділ 1. Давньогрецька література. Архаїчний період давньогрецької літератури. Класичний період давньогрецької літератури. Елліністичний та римський періоди давньогрецької літератури. Тема 1.1. Антична література як феномен світової культури.	5
2	Тема 1.2. Давньогрецький епос. Гомер. Гомерівське питання. Міфологічна основа поем.	5
3	Тема 1.3. Давньогрецька пісенна творчість.	5
4	Тема 1.4. Давньогрецький театр: Есхіл, Софокл, Евріпід, Арістофан.	5
5	Розділ 2. Давньоримська література. Тема 2.1. Дописемний період. Давньоримська комедія: Плавт і Теренцій.	5
6	Тема 2.2. Давньоримська література часів республіки. Творчість Катулла, Лукреція Кара	5

7	Тема 2.3. Давньоримська література «Золотого віку». Творчість Вергілія, Горация, Овідія.	5
8	Тема 2.4. Давньоримська література пізньої імперії. Петроній, Апулей.	5
9	Написання Домашньої контрольної роботи (ДКР).	12
Всього:		52

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування практичних занять, активна робота на них і виконання домашніх завдань необхідні для, розвитку практичних навичок і компетентностей та досягнення програмних результатів навчання загалом. Перед практичним заняттям здобувач вищої освіти ознайомлюється з рекомендованою літературою, наданою викладачем. Усі необхідні навчальні матеріали викладач розміщує на гуглдіску або в онлайн середовищі Кампусу, доступ до якого мають студенти, які вивчають цей освітній компонент.

Актуальну інформацію щодо організації навчального процесу з дисципліни студенти отримують через повідомлення у групі в Telegram/Viber/ WhatsApp або Електронному кампусі. Під час змішаної форми навчання заняття проходять у форматі відеоконференцій на платформі ZOOM.

Перескладання домашніх навчальних завдань з метою підвищення оцінки не передбачено. Відпрацювання пропущених без поважної причини занять за рахунок виконання додаткових навчальних завдань не передбачено.

Поточний контроль. Викладач регулярно заносить результати поточного контролю в модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу згідно з Положенням про поточний, календарний і семестровий контроль в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше: https://document.kpi.ua/2020_7-137. Ознайомитися з результатами поточного контролю студент може в особистому кабінеті в Електронному кампусі.

Правила призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), заохочувальні бали не входять до основної 100-бальної шкали РСО і не можуть перевищувати 10% рейтингової шкали, тобто максимальна кількість додаткових балів – 10. Для підвищення мотивації здобувачів вищої освіти займатися науково-дослідницькою роботою, їм призначають заохочувальні бали за участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, воркшопах за тематикою освітнього компонента та за активну участь у науковому студентському гуртку «Відлуння кіфари» (за умови публікації тез доповіді або наявності сертифікату про участь у відповідному заході). Також підставою для нарахування заохочувальних балів може бути участь у перекладацьких проєктах КПІ ім. Ігоря Сікорського. Штрафні бали з освітнього компоненту не передбачені.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>) та Положенні про систему запобігання академічному плагіату (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати будь-яких контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються. Процедурі деталізовано в Положенні про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Інклюзивне навчання. Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів. Детальніше про забезпечення інклюзивності освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням <https://osvita.kpi.ua/node/172>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Процедура оцінювання результатів навчання за цим освітнім компонентом, форми контролю і рейтингова система оцінювання регламентовані Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) та Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

Результати навчання з дисципліни оцінюються за PCO першого типу, тобто підсумкова оцінка здобувача формується на основі виконання всіх завдань, передбачених контрольними заходами. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання та поточний контроль. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях і написання Домашньої контрольної роботи (ДКР) в кінці семестру. *Рейтинг* студентів з освітнього компоненту складається з балів, отриманих за:

- 1) роботу на 1 практичному занятті;
- 2) написання Домашньої контрольної роботи (ДКР).

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на практичному занятті	50 %	50	1	50
2.	Написання ДКР	50 %	50	1	50
	Всього				100

Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, які він отримує за:

- 1) активну участь на практичному занятті – 50 балів;
- 2) виконання ДКР – 50 бали;

1. Максимально за практичне заняття студент може отримати 50 балів. (25 – усна дискусія, 25 – ведення щоденника).

Основні критерії оцінювання роботи студентів

За усне опитування на практичному занятті:

«відмінно» – 25 - 22 бали – за декілька (більше двох) вірних відповідей – власний аналіз проблеми, що поставлена перед аудиторією;

«добре» 21 - 18 бали - за вірну відповідь, глибоке розкриття одного питання;

«задовільно» 17 - 15 бала – за вірне доповнення до відповіді іншого студента

«незадовільно» – 0 балів – невірна відповідь.

За ведення щоденника читача:

«відмінно» – 25-22 бали – за повне, правильне і своєчасне заповнення читацького щоденника;

«добре» 21 - 18 – бал – за більш ніж 65% виконання завдання по заповненню щоденника

«задовільно» 17 -15 – бал – за часткове (але не менше 40%) виконання завдання по заповненню щоденника

«незадовільно» – 0 балів – невиконання завдання у необхідному обсязі

2. Виконання ДКР:

Кожен студент повинен підготувати ДКР. Максимальна кількість балів за виконання 50.

- «відмінно» = 50 – 46 бали, високий рівень виконання, творче розкриття теми;

- «добре» = 45 – 38 бали, належний рівень виконання, глибоке розкриття теми;
- «задовільно» = 37 – 26 балів, задовільний рівень виконання, обґрунтоване розкриття теми;
- «незадовільно» = 0 балів, відсутність ДКР, або низький рівень її виконання.

4. За виконання творчих робіт (участь у студентських олімпіадах, конкурсах художнього перекладу, публікацію в Альманасі поетичної творчості студентів, підготовку рефератів) студентам можуть нараховуватись додаткові (заохочувальні) бали – до 10 балів.

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях.

«відмінно» – активна робота на парі, повне і цілком правильне виконання домашніх навчальних завдань з урахуванням вивченого матеріалу за темою заняття (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями під час заняття; домашнє навчальне завдання виконане з незначними помилками;

«задовільно» – неповне виконання домашнього завдання (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки під час роботи на занятті; якщо студент не здав домашнє навчальне завдання, але активно працює на занятті, його робота буде оцінена за цим критерієм;

«незадовільно» – незадовільна робота під час заняття (менше 60% потрібної інформації) та невиконане домашнє навчальне завдання.

Результати поточного контролю оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (електронною поштою або через Telegram/Viber/ WhatsApp) і обов'язково представляються викладачем в Електронному кампусі в модулі «Поточний контроль».

Семестровий контроль у формі заліку проводиться на останньому занятті з освітнього компонента. Здобувач отримує позитивну залікову оцінку за результатами його роботи протягом семестру, якщо у підсумку він набрав не менше 60 балів та виконав умови допуску до семестрового контролю.

Умовою допуску до семестрового контролю є позитивна оцінка з домашньої контрольної роботи (≥ 26 балів).

Студент виконує залікову контрольну роботу, якщо а) він виконав умови допуску до заліку, але його підсумковий рейтинг за семестр нижчий за 60 балів; б) він хоче підвищити поточну оцінку з освітнього компонента.

Якщо здобувач виконує *залікову контрольну роботу*, його попередній рейтинг скасовується і він отримує остаточну оцінку за її результатами. Залікова контрольна робота оцінюється у *100 балів* і містить завдання за темами освітнього компонента, прописаними у п. 5 цього силабусу.

Для отримання кредитного модуля «автоматом» потрібно мати рейтинг не менш, ніж 60 балів.

Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менш 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку у системі ECTS, виконують залікову контрольну роботу, і ця рейтингова оцінка є остаточною. Контрольне завдання цієї роботи складається з трьох питань різних розділів робочої програми з переліку, що надані у методичних рекомендаціях до засвоєння кредитного модуля. У разі написання залікової контрольної роботи на оцінку, нижчу за отриману автоматом, попередній рейтинг з дисципліни скасовується і до залікової відомості заноситься сума балів за залікову контрольну роботу («жорстка» РСО).

Залікова контрольна робота передбачає виконання тесту на 20 питань, кожне з яких важить 5 балів.

Критерії оцінювання завдання:

«відмінно» – 5 – 4,5 – повна і ґрунтовна відповідь на теоретичне питання, відповідність змісту;
 «добре» – 4,4 – 3,75 бали – достатньо повна відповідь або повна відповідь з незначними неточностями;

«задовільно» – 3,74 – 3 бали – неповна відповідь, не зовсім правильна відповідь на теоретичне питання;

«незадовільно» – 0 балів – невисвітлене питання, незадовільна відповідь зі значними помилками або відсутність відповіді.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. На залікову контрольну роботу винесено тематичний матеріал, прописаний у п. 5 цього силабусу.

9.2. Для цього освітнього компонента передбачене визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті згідно з процедурою, прописаною у Положенні про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри ТППАМ к. філол. н. Глінкою Н. В.

Ухвалено кафедрою ТППАМ (протокол №1 від 31.08.2022)

Погоджено Науково-методичною комісією зі спеціальності 035 Філологія (протокол № 1 від 31.08.2022 р.)